

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.7.2005
KOM(2005) 330 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ
A EVROPSKÉMU PARLAMENTU**

**Společné akce pro růst a zaměstnanost:
Lisabonský program Společenství**

[SEC (2005) 981]

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Společné akce pro růst a zaměstnanost: Lisabonský program Společenství

1. ZPRÁVA O DŮVĚŘE A ODHODLÁNÍ

Podstata zprávy o lisabonském partnerství pro růst a zaměstnanost je o důvěře a odhodlání: výzvy, kterým čelí evropská společnost, hospodářství a životní prostředí, jsou zdolatelné. Pokud se podaří je zvládnout, mohou se stát novými příležitostmi pro růst a vytváření dalších pracovních příležitostí v Evropě.

Evropa se v současné době nachází na rozhodujících křižovatkách a čelí jak vnitřním, tak vnějším problémům. Na jedné straně musí Evropa řešit problém stárnoucího obyvatelstva, který v dlouhodobé perspektivě vyústí do podstatného snížení počtu praceschopných obyvatel, zatímco podíl lidí v důchodu se zvýší. Pokud nebude pokles objemu pracovní síly vynahrazen zvýšením produktivity práce, dojde v roce 2040 k dramatickému poklesu potenciálního růstu na 1 %, což je pouze polovina současné úrovně. Takový pokles hospodářské výkonnosti spolu s nárůstem výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva by dostalo evropský sociální model pod značný tlak. Na straně druhé vystavilo zrychlené tempo globalizace hospodářství EU narůstající konkurenci ze zahraničí. Škála hospodářských aktivit vystavených vnější konkurenci se zvětšila, takže nyní zahrnuje i výrobu produktů špičkové technologie a poskytování služeb náročných na pracovní sílu. Investice do oblasti výzkumu a vývoje v EU téměř stagnují. Pokud bude současný trend pokračovat, budou investice do oblasti výzkumu a vývoje v roce 2010 představovat 2,2 % HDP, což je podstatně méně než schválený cíl 3 %. V návaznosti na výše uvedené skutečnosti je třeba přijmout důležitá rozhodnutí, která určí hospodářskou a sociální budoucnost Evropy.

Dne 2. února 2005 **navrhla Komise nový začátek lisabonské strategie** se zaměřením úsilí Evropské unie na dva hlavní úkoly – zajistit vyšší a trvalý růst a větší počet lepších pracovních míst¹. Od té chvíle začaly orgány Evropské unie pracovat na nových konkrétních akcích. **Březnová Evropská rada** i Evropský parlament a evropští sociální partneři **plně podpořili** návrh Komise na nový začátek a nové zaměření lisabonské strategie.

Cílem lisabonského partnerství pro růst a zaměstnanost je modernizace našeho hospodářství za účelem zabezpečení našeho jedinečného sociálního modelu v podmínkách rostoucí globalizace trhů, technologických změn, environmentálních tlaků a stárnoucí populace. Tato strategie by rovněž měla být spatřována v širším kontextu požadavku na udržitelný rozvoj, kdy se současné potřeby musejí naplňovat bez toho, aby budoucí generace byly nuceny při naplňování svých vlastních potřeb činit ústupky.

Zdroje k zachování naší vysoké životní úrovně máme, je však třeba začít pracovat na jejich zpřístupnění. Evropa bude muset více investovat do mladých lidí, výchovy, výzkumu a inovace, aby tak mohla společnosti zajistit přínos a vyhlídku na vytváření bohatství a zajištění bezpečnosti každého občana. Budeme dále otevírat trhy, odstraňovat nadbytečnou byrokracii

¹ KOM (2005) 24 ze dne 2.2.2005.

a investovat do moderní infrastruktury, abychom umožnili růst, obnovu a vytváření nových pracovních míst v našich podnicích. Dále podnikneme kroky nezbytné k rozvoji kvalifikované a podnikavé pracovní síly, aby všichni Evropané mohli využívat výhod společnosti s vysokou zaměstnaností, vysokou úrovní sociální ochrany a zdravým životním prostředím. Všechny tyto kroky budou podniknuty na základě kvalitních makroekonomických politik.

Tento cíl je sám o sobě závažný, nicméně kroky k jeho dosažení potřebují objasnit. Výzvy, kterým naše společnost v současnosti čelí, vyvolávají v některých jejích občanech pocit nejistoty a pesimismu. Sociální a hospodářský pokrok s sebou často nese významné změny, s riziky i s výhodami, v životě jednotlivce. Oprávněné obavy občanů je třeba brát vážně; výhody naší nové strategie pro každodenní život občanů musí být náležitě vysvětleny.

Podpora růstu a vytváření pracovních míst jsou klíče ke zpřístupnění zdrojů potřebných ke splnění našich hospodářských a sociálních ambicí a jsou důležité pro dosažení našich environmentálních cílů. Při nedávné veřejné diskuzi se ukázalo, že jsou pro naše občany nesmírně důležité. Obnovení tohoto ambiciózního projektu si klade za cíl zajistit obojí. U některých politických kroků bude trvat déle, než se projeví viditelné účinky. Ostatní přinesou výhody brzy. V každém případě se k nim musí přistupovat s pocitem naléhavosti a kolektivní zodpovědnosti. Není času nazbyt.

2. MANDÁT K ČINNOSTI

Důležitým prvkem tohoto procesu je celková revize řízení lisabonské strategie s cílem jednoznačněji stanovit příslušnou odpovědnost na úrovni členských států i na úrovni Společenství a tím lépe propojit úkoly a kompetence. Komise musí doplňovat úsilí členských států. V důsledku toho byly politické akce na úrovni Společenství a členských států rozděleny na samostatné agendy, jež se však vzájemně doplňují.

Zatímco úspěch lisabonského partnerství pro růst a zaměstnanost závisí především na členských státech a jejich odhodlání k zavedení nezbytných strukturálních reforem, rozměr strategie na úrovni Společenství přináší nezbytnou přidanou hodnotu. Nejvyšší míra spolupráce a výkonnosti může být zajisté dosažena pouze v případě, že vnitrostátní reformní opatření budou doprovázena činností na úrovni Společenství. Všechna politická opatření představená v lisabonském programu Společenství nabízejí jasnou přidanou hodnotu díky tomu, že činnost je prováděna nebo koordinována na úrovni Společenství. Tato přidaná hodnota je obzvláště zřejmá u politik Společenství souvisejících s vnitřním trhem, se zdokonalováním infrastruktury a s vytvářením lepších rámcových podmínek pro obchod. Mnohem větší důraz musí být rovněž kladen na politiky prosazující znalosti, vzdělání a schopnosti s cílem posílit konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj EU spolu se zajištěním sociální a územní soudržnosti.

Evropská rada na svém zasedání v červnu schválila Integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost, které tvoří základ pro národní akční programy členských států pro růst a zaměstnanost. Na žádost Evropské rady předloží Komise vlastní „**Lisabonský program Společenství**“, v němž budou zahrnuty všechny akce na úrovni Společenství, jež doplňují programy členských států. Tento program bude mít stejnou strukturu jako hlavní integrované směry pro růst a zaměstnanost. Politická opatření navržená v rámci tohoto programu spadají do tří hlavních oblastí:

- Znalosti a inovace: cesta k růstu,

- Přitažlivější Evropa pro investory a pracující,
- Vytváření více a lepších pracovních míst.

Pokrok na úrovni jak vnitrostátní, tak na úrovni Společenství bude přezkoumán v jediné Výroční zprávě EU o pokroku. Pokud se jedná o úroveň Společenství, bude zpráva postavena na pravidelném sledování činností uvedených v tomto lisabonském programu Společenství. Výroční zpráva EU o pokroku bude rovněž hodnotit provádění národních akčních programů členských států. Na základě tohoto ročního hodnocení Komise identifikuje další činnosti potřebné na úrovni Společenství, budou-li nezbytné, a podle toho upraví lisabonský program Společenství.

Přestože neexistuje dohoda o **finančních výhledech pro roky 2007-2013**, počítá Komise s tím, že v blízké budoucnosti k dohodě dojde, a vybízí členské státy, aby rozhodly o přiměřeném financování činností týkajících se konkurenceschopnosti pro růst a zaměstnanost.

3. LISABONSKÝ PROGRAM SPOLEČENSTVÍ – AGENDA PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST

Navrzení a provádění makroekonomické politiky, mikroekonomické politiky a politiky zaměstnanosti spočívá především na členských státech a v listopadu bude vytyčeno ve vnitrostátních reformních programech. Jako vodítko pro tyto politiky budou sloužit Integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost.

Společenství přispívá k celkové agendě politiky hospodářství a zaměstnanosti tím, že doplňuje vnitřní trh a provádí společné politiky a činnosti, které podporují a doplňují politiky vnitrostátní. Především se **zaměřuje na několik klíčových činností** s vysokou přidanou hodnotou:

- podpora znalosti a inovace v Evropě,
- reforma politiky v oblasti státních podpor,
- zlepšení a zjednodušení regulačního rámce, v němž je obchod provozován,
- dotvoření vnitřního trhu služeb,
- uzavření ambiciózní dohody v rámci kola jednání z Dohá,
- odstranění překážek fyzické, pracovní a akademické mobility,
- rozvoj společného přístupu k ekonomické migraci,
- podpora úsilí o řešení sociálních důsledků hospodářské restrukturalizace.

Úplný seznam opatření lisabonského programu Společenství, která stanoví plánované kroky v oblasti právních předpisů, finančních nástrojů a návrzích na rozvoj politik, je uveden v příloze².

Na základě kvalitních makroekonomických politik je třeba vyvinout úsilí o pozvednutí růstového potenciálu Unie. Nedávno dohodnuté zdokonalení v provádění Paktu stability a

² SEC (2005) 981 ze dne 20.7.2005.

růstu přispěje k dosažení lepší makroekonomické stability v EU, která je nezbytným prvkem pro dosažení udržitelného hospodářského růstu a vytváření pracovních příležitostí.

Komise navrhla, aby se programy podporované **Strukturálními fondy a Fondem soudržnosti** zaměřily jak na kapacity znalosti, inovace a výzkumu, tak na zlepšení v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, čímž by pracovníky vybavily dovednostmi ke zvládnutí změn a k převzetí nových činností. Podporou hospodářské infrastruktury přispějí ke zvýšení přitažlivosti členských států, regionů a měst. V zaostávajících regionech především nových členských států je třeba větších investic do infrastruktury v oblasti dopravy, životního prostředí a energetiky s cílem povzbudit růst a dlouhodobé sbližování se zbytkem Unie. Efektivní sítě infrastruktury, kterými se zlepší dostupnost, představují pro tyto oblasti jeden z předpokladů pro obchodní růst a pro vytváření pracovních příležitostí.

Nový **fond pro rozvoj venkova** se konkrétněji zaměří na vytváření růstu a pracovních míst ve venkovských oblastech, přičemž zároveň přispěje k ochraně a ke zlepšení přírodních zdrojů. Zdroje se soustředí na investice zaměřené do budoucnosti, investice do lidí, inovace, know-how a kapitálu v odvětvích zemědělství a lesnictví, na využívání informačních a komunikačních technologií ve venkovských oblastech, jakož i na tvorbu lepších pracovních příležitostí a zvýšení jejich počtu prostřednictvím diverzifikace venkova, a to zejména pro ženy a mladé lidi.

Komise právě představila soubor **strategických pokynů Společenství pro roky 2007 – 2013³, ve kterých se příští generace politiky soudržnosti a programů pro rozvoj venkova více zaměřují na růst a zaměstnanost.** Pokyny se snaží uvést do souladu politiku soudržnosti a rozvoje venkova s lisabonskou agendou a stanoví rámec, který zajistí, že priority – přitažlivost Evropy jako místa vhodného pro investování a práci, znalosti a inovaci, stejně jako lepší pracovní místa a zvýšení jejich počtu – jsou vyjádřeny v operačních programech na vnitrostátních a regionálních úrovních.

Je třeba zdůraznit také plošný příspěvek **Evropské investiční banky (EIB) a Evropského investičního fondu (EIF)**, pokud jde o financování – především prostřednictvím Iniciativy EIB pro inovaci 2010.

3.1. Znalosti a inovace – hnací síly udržitelného růstu

Znalosti jsou kritickým faktorem, díky kterému si Evropa může zachovat mezinárodní konkurenční výhodu. EU může nejlépe přispět ke zlepšení výzkumného potenciálu Evropy sdílením zdrojů a zajištěním konkurenčního prostředí pro výzkum založeného na vysoké kvalitě. Je třeba větších a efektivnějších investic do znalostí a inovace, aby byl splněn celkový cíl EU dosáhnout 3 % HDP v oblasti investic do výzkumu a rozvinout kapacity a nástroje k dosažení konkurenceschopnější Evropy, k vytvoření více pracovních míst a k zajištění udržitelného růstu. Zatímco hlavní část zodpovědnosti za podporu vyšších a lepších investic spočívá na členských státech, Společenství podpoří jejich úsilí ze svého rozpočtu, aby stimulovalo, organizovalo a využilo všechny formy spolupráce na úrovni EU ve výzkumu, inovaci a vzdělání. Propojení dohledu a financování Společenství přispěje k podpoře technologické inovace a k získání lidí a kapitálu pro evropský výzkum a pro inovační obchodní podnikání.

³ KOM (2005) 299 ze dne 5.7.2005 a KOM (2005) 304 ze dne 5.7.2005.

V oblasti regulace Komise oznámila komplexní reformu politiky v oblasti státních podpor k prosazování růstu, zaměstnanosti a soudržnosti⁴. Předvídá se mnoho úprav k usnadnění zaměření státní podpory na znalosti a inovaci. Zejména bude přezkoumán rámec státní podpory pro výzkum a vývoj za účelem zlepšení spolupráce mezi instituty veřejného výzkumu a průmyslem, přičemž může dojít k jeho rozšíření, aby pokrýval i nová opatření k podpoře inovace, a to především pokud jde o malé a střední podniky (MSP). Navíc se předvídá usnadnění státní podpory mladým a inovačním společnostem, a to nejen prostřednictvím přímé finanční podpory, ale také umožněním přístupu k financování rizikového kapitálu. Z flexibilnějších ustanovení mohou mít rovněž užitek opatření ve prospěch prostředí podporujícího inovaci, včetně pomoci při školení, mobilitě a slučování. Celkově reforma zlepší všeobecné podmínky pro inovaci v jednodušším administrativním rámci pro členské státy. Vzhledem k tomu, že konkurenční trhy zůstávají nejlepším nástrojem pro rozvíjení inovace a znalostí, zajistí nová pravidla, že státní podpora bude udělována, pouze pokud bude znamenat významný užitek pro celou společnost, aniž by tím však byly narušeny podmínky hospodářské soutěže.

Pokud se týká financování Společenství, navrhla Komise dva hlavní výdajové programy na období let 2007 – 2013, konkrétně **Sedmý rámcový program pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace (RTD)⁵** a **rámcový program pro konkurenceschopnost a inovaci⁶.**

Návrh Sedmého rámcového programu pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace se zaměřuje na podporu špičkových výzkumných kapacit a na fragmentaci výzkumného úsilí v Evropě, na volný pohyb znalostí a výzkumníků, na nedostatky při využívání výsledků výzkumu v Evropě a na podporu regionálních uskupení zaměřených na výzkum a vývoj. Navrhované činnosti, využívající strategické plány výzkumu vypracované technologickými platformami vedenými průmyslem, jsou pro potřeby průmyslu vysoce relevantní. Zahrnují zintenzivnění výzkumu a inovace **informačních a komunikačních technologií (ICT)**. Kromě toho se iniciativa „i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost“ snaží o podporu produkce a o využití těchto technologií jako hlavní hnací síly sociálního a hospodářského rozvoje.

Rámcový program pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace představuje nový a ambicióznější přístup k rozsáhlé spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblastech, které mají pro evropskou konkurenceschopnost velký význam. Tyto oblasti budou určeny na základě dialogu s průmyslovým odvětvím, a to především prostřednictvím společných technologických iniciativ, které se v současné době plánují v oblasti inovačního lékařství, nanotechnologie, vestavěných systémů, letectví a letecké dopravy, vodíkových a palivových článků a globálního monitoringu životního prostředí a bezpečnosti⁷. Představuje rovněž nový mechanismus sdílení rizika k usnadnění přístupu k půjčkám EIB.

Rámcový program pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace bude věnovat zvláštní pozornost **možnostem růstu malých a středních podniků**, bude jim pomáhat při provádění výzkumu nebo při jeho zadávání externím subjektům, při rozvíjení produktů a trhů založených na nových technologiích, rozšiřování sítí, využívání výsledků výzkumů, získávání

⁴ KOM (2005) 107 ze dne 7.6.2005.

⁵ KOM (2005) 119 ze dne 6.4.2005.

⁶ KOM (2005) 121 ze dne 6.4.2005.

⁷ SEC (2005) 800 ze dne 10.6.2005.

technologického know-how a školení zaměstnanců, aby ovládli dovednosti nezbytné ke změně – a tímto způsobem vytvořily více pracovních příležitostí.

Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovaci bude především zaměřen na malé a střední podniky a podnikatele. Zlepšením přístupu k trhům, financím a podpůrným službám bude podporovat inovaci obchodu, napomáhat zavádění informačních a komunikačních technologií (ICT) a technologií environmentálních, přičemž bude usnadňovat jejich financování pomocí rizikového kapitálu.

Transevropská síť rozpočtových linií podporuje praktické využití znalostí a inovačních plánů programu výzkumu, technického rozvoje a demonstrace prostřednictvím průmyslových projektů, které by měly přispět k uvolnění přetížení a ke zvýšení produktivity. Nejdůležitějšími jsou Galileo (satelitní navigační systém pro všechny způsoby dopravy), ERTMS (železnice) a SESAME (řízení letové dopravy) a další aplikace inteligentních dopravních systémů.

Environmentální, energeticky účinné technologie a technologie obnovitelné energie mají významný potenciál hospodářský, environmentální a potenciál zaměstnanosti. Komise proto zesílí svou podporu rozvoje a využívání environmentálních technologií, stejně jako zavádění ekologických inovací, a to především prostřednictvím akčního plánu pro environmentální technologie (ETAP)⁸. Tyto technologie budou podpořeny na jedné straně větší mírou výzkumu a větším úsilím při šíření technologií a na straně druhé prostřednictvím veřejných a soukromých investic s využitím strukturálních fondů a Evropské investiční banky, zejména pokud jde o propagaci technologií s nízkým podílem uhlíku.

Základním prvkem závazku Unie k propagaci inovativního hospodářství založeného na znalostech zůstává dohoda o **patentu Společenství**. Společenství podpoří snahy o zachování **silné průmyslové kapacity** tím, že se zaměří na spolupráci na celoevropské úrovni v oblasti výzkumu a při řešení právních a finančních otázek, v jejichž případě vzhledem k jejich rozsahu není možné, aby se členské státy samy vyrovnaly se selháním trhu a veřejné politiky.

3.2. Evropa přitažlivější pro investory i pracovníky

V zájmu přilákání více investic, vytvoření zaměstnanosti a urychlení růstu je důležité usnadnit vstup na trh v rámci odvětví a mezi členskými státy. Společenství tedy bude pokládat za **hlavní prioritu dokončení vnitřního trhu a zlepšení právního prostředí** jako dvou nejdůležitějších nástrojů k vytváření pracovních příležitostí a ke zlepšování růstu výkonnosti Evropy.

Zlepšení právní úpravy má významný pozitivní dopad na rámcové podmínky pro hospodářský růst, zaměstnanost a produktivitu. Zvyšováním kvality právních předpisů dochází k vytváření správných pobídek pro obchod, přičemž se snižují zbytečné náklady a odstraňují se překážky pro adaptaci a inovaci. Musí být urychleně provedena předvídaná opatření v rámci iniciativ Komise a předsednictví Rady ke „zlepšení právní úpravy“.

Komise bude pokračovat ve své práci především v těchto třech oblastech:

⁸ KOM (2004) 38 ze dne 28.1.2004 a KOM (2005) 16 ze dne 27.1.2005.

- U všech nových politických iniciativ v pracovním a legislativním programu Komise, jako jsou například bílé knihy, legislativní návrhy a výdajové programy, se bude náležitě posuzovat účinnost.
- Po důkladném prověření návrhů čekajících na projednání v Radě/Parlamentu může dojít k jejich upravení, nahrazení nebo stažení.
- Stávající nejpodstatnější legislativa se zjednoduší a na základě sektorových akčních plánů bude zahájena nová fáze programu zjednodušení.

Neefektivní regulace, obtížný přístup na trh a nedostatečný tlak konkurence mohou v odvětvích s vysokým růstovým potenciálem zbrzdit inovaci a omezit výhody pro spotřebitele. Z toho důvodu Komise zahájila řadu sektorových přezkoumání, které identifikují překážky zpomalující růst a inovaci v klíčových odvětvích se zvláštním důrazem na malé a střední podniky. Kromě toho Komise načrtne nový přístup ke zohledňování zájmů malých a středních podniků při navrhování legislativy a politik Společenství.

Vnitřní trh služeb musí být naprosto akceschopný, zatímco zachová evropský sociální model. Téměř všechna nová pracovní místa v EU v období let 1997-2002 vznikla v **odvětví služeb**. Služby nyní vytvářejí 70 % přidané hodnoty EU. Služby se nicméně na trhu v rámci EU podílejí přibližně 20 %. Dokončení jednotného trhu v odvětví služeb by mohlo ve střednědobém horizontu přispět k nárůstu HDP o 0,6 % a ke zvýšení míry zaměstnanosti o 0,3 % (až 600 000 pracovních míst). Komise bude konstruktivně spolupracovat s Evropským parlamentem, Radou a dalšími účastníky legislativního procesu, aby byl zajištěn všeobecný souhlas se změněnou směrnicí o službách.

Zajištění efektivních a vysoce kvalitních **služeb obecného hospodářského zájmu (SOHZ)** je klíčovou složkou evropského sociálního státu, je zásadní pro zajištění sociální a územní soudržnosti a přispívá ke konkurenceschopnosti. Na základě bílé knihy o službách obecného hospodářského zájmu z roku 2004 bude Komise vyvíjet činnost k poskytování poradenství týkajícího se této zásady.

Plné začlenění finančních trhů, které umožní efektivnější přidělování kapitálu a vytváření lepších podmínek pro financování obchodu, rovněž přispěje ke zvýšení produkce a zaměstnanosti. Vzhledem k tomu, že velká část legislativy již byla přijata, musí se nyní pozornost přesunout k provádění a důslednému využívání pravidel. Je rovněž důležité, aby byly odstraněny všechny zbývající překážky pro vstup na trh.

Aby mohl jednotný trh účinně fungovat, vyžaduje přiměřenou a udržitelnou infrastrukturu pro volný pohyb zboží, služeb a obyvatel, která je zároveň významným zaměřovacím faktorem pro investice podniků. Úsilí členských států bude doplněno zdroji a právními předpisy Společenství, aby bylo podpořeno propojení, interoperabilita a dostupnost vnitrostátních sítí. Unie by měla zesílit své snahy o shromáždění podpory dostupné z rozpočtové linie na transevropské síť a z dalších rozpočtových a finančních nástrojů Společenství pro 30 prioritních os a projektů vybraných v rozhodnutí o hlavních směrech Společenství⁹. Členské státy musí splnit své závazky a začít pracovat na 45 **přeshraničních projektech „quick start“ v oblasti dopravy, energetiky a širokopásmových sítí, inovace a výzkumu a**

⁹

Rozhodnutí ze dne 29.4.2005, kterým se mění rozhodnutí 1692/96/ES.

vývoje. Koordinace jednotlivých projektů na úrovni EU musí být spojena s jasným závazkem příslušných členských států k zahájení procesu plánování a financování.

Za účelem překonání překážek, jež představují různé soubory pravidel upravujících zdanění příjmu společností působících v každém z 25 členských států, na které narazily společnosti působící v několika členských státech, snaží se Komise dosáhnout shody na **společném konsolidovaném základu daně z příjmu právnických osob** a jeho zavedení.

Komise je odhodlána k uzavření ambiciózní dohody v rámci kola **jednání z Dohá**, doplněné dvoustrannými dohodami a dohodami o regionálním obchodu. Komise bude pokračovat v uskutečňování **dialogu o právních předpisech a správě** na mezinárodní úrovni, včetně dvoustranných dohod v oblasti leteckých a námořních dopravních služeb. Kromě toho bude Komise ve snaze zastavit nárůst pirátství a padělání rozvíjet svou strategii pro posílení prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích. Bude rovněž zahájena nová iniciativa v zájmu lepšího přístupu na trh pro zprostředkovatelské trhy třetích zemí.

3.3. Vytváření více a lepších pracovních míst

Má-li Evropa dosáhnout úplné zaměstnanosti, zlepšit kvalitu a produktivitu práce a posílit sociální a územní soudržnost, musí přivést více lidí do zaměstnání a zajistit jejich setrvání v zaměstnání, zvýšit nabídku práce a modernizovat systémy sociální ochrany, zvýšit přizpůsobivost pracovníků a podniků a zvýšit investice do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace.

Tyto cíle a priority tvoří rovněž jádro nedávno zahájené **sociální agendy**¹⁰ a odrazily se i v integrovaných hlavních směrech pro růst a zaměstnanost. Přestože hlavní zodpovědnost za politiky zaměstnanosti, sociální ochrany, vzdělávání a odborné přípravy leží na vnitrostátních veřejných orgánech, bude Komise jejich úsilí napomáhat. Evropští sociální partneři budou přizváni k aktivnější účasti.

Společenství je odhodláno **zlepšit očekávání a řízení hospodářské restrukturalizace**. Restrukturalizace a přemísťování jsou nevyhnutelnými důsledky ekonomického pokroku a integrace trhu. Když však nastanou, mohou mít destabilizační následky pro občany a společnosti, kterých se týkají. V takových případech by měly být mobilizovány všechny dostupné nástroje pro pomoc takto postiženým, aby mohli změny zvládnout a přeměnit je na nové možnosti, a zároveň k zajištění odpovídající bezpečnosti a záchranných sítí. V tomto směru bude Komise na sektorové a regionální bázi následovat své sdělení o restrukturalizaci a zaměstnanosti¹¹. Komise rovněž věří, že je důležité zavést fond pro pomoc lidem a regionům nejhůře postiženým procesem ekonomické restrukturalizace a rezervu určenou na neočekávané důsledky strukturálních změn.

K usnadnění **profesní a územní mobility** a zpřístupnění pracovních příležitostí plynoucích z celoevropského trhu práce bude Společenství odstraňovat překážky pro pohyb pracovních sil. Komise se bude zabývat přijetím směrnice o uznávání odborných kvalifikací a navrhne evropský rámec kvalifikací, který přispěje k uznávání kvalifikací a schopností vytvářením podmínek pro transparentnost a vzájemnou důvěru, přičemž přispěje ke zjednodušení akademické a odborné mobility v širším kontextu než u regulovaných profesí.

¹⁰ KOM (2005) 33 ze dne 9.2.2005.

¹¹ KOM (2005) 120 ze dne 31.3. 2005.

Za účelem využití lidského kapitálu ve světě a plné využití jeho znalostí bude Komise usilovat o vytvoření **společného rámce pro řízení hospodářské migrace** na úrovni EU a navrhuje zrychlené přijímací postupy pro dlouhodobější pobyty výzkumníků ze třetích zemí a usnadnění jednotných víz pro krátkodobé pobyty.

S cílem zvýšit zaměstnanost a posílit sociální soudržnost Společenství podporuje a doplňuje úsilí členských států v oblastech **lidského kapitálu**, vzdělání a odborného výcviku, a to včetně zvláštního zaměření na zapojení mladých lidí na základě evropského **Paktu pro mládež**¹². Komise bude pomáhat členským státům v budování strategií aktivního stárnutí, včetně opatření k prodloužení délky období života, kdy je člověk zdravý, aby tak přilákala a udržela větší počet lidí v zaměstnání. Jako doplněk k činnostem Evropského sociálního fondu Komise navrhla program celoživotního vzdělávání na podporu celoevropských činností a vytváření sítí na tomto poli.

Komise hodlá podporovat **vysoké školy** a instituce poskytující terciální vzdělávání v úsilí zaměřeném na větší přispění k dosažení lisabonských cílů, jako je například mobilizace všech zdrojů financování EU na jejich modernizaci, nebo posílení spolupráce v rámci pracovního programu Vzdělávání a odborná příprava 2010, a doplnění boloňského procesu. Za účelem přilákání nejlepších mozků a nápadů z celého světa Komise také prozkoumá založení Evropského technologického institutu.

4. ZÁVĚR

V zájmu zajištění důvěryhodnosti upraveného lisabonského partnerství pro růst a zaměstnanost a získání obnovené podpory evropských občanů je třeba okamžitě zahájit činnost, aby bylo dosaženo viditelných výsledků. Především se opatření na úrovni Společenství musí zaměřit na klíčové činnosti, jako je podpora znalostí a inovace v Evropě, reforma politiky v oblasti státních podpor, lepší právní předpisy, vnitřní trh služeb, uzavření jednání z Dohy, odstranění překážek mobility, hospodářská migrace a sociální důsledky hospodářské restrukturalizace. Bude rovněž nutné sladit politiky soudržnosti a venkovského rozvoje s lisabonským partnerstvím pro růst a zaměstnanost. Komise vyzývá ostatní instituce Evropské unie k vyvinutí spojeného úsilí vedoucího k rychlému naplnění těchto politik.

Klíčem k úspěchu obnovené lisabonské strategie je spolupráce a doplňování mezi programem Společenství a reformními programy členských států. V duchu partnerství pro růst a zaměstnanost a v zájmu úspěšného provádění tohoto programu bude Evropská komise těsně spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou ministrů a využije odborných znalostí ostatních orgánů EU, jako jsou Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů a ve finančním odvětví Evropská investiční banka.

Lisabonské partnerství vyžaduje dlouhodobou komunikační strategii, díky které budou občané nejen informováni, ale budou rovněž zapojeni do samotného procesu. Naše komunikační úsilí musí být zaměřeno hlavně na vnitrostátní, regionální a místní úroveň. Proto musí existovat těsná a nepřetržitá koordinace s vnitrostátními správami, parlamenty, regiony, městy a občanskou společností. Tím bude zajištěna demokratická legitimizace strategie jako takové a základ pro její úspěch.

¹² KOM (2005) 206 ze dne 30.5. 2005.

Vstoupili jsme do rozhodující fáze, a to jak ve smyslu politickém, tak hospodářském. Očekáváme, že členské státy navrhnou důvěryhodné a ambiciózní akční plány, aby se lisabonská strategie osvědčila. Evropa musí udat směr. Evropa musí ukázat, že si může vybírat. Musí dokázat své volby zdůvodnit. Volby musí být ambiciózní, ale realistické. Tím, že se ujme vedení, může Komise stimulovat a povzbudit členské státy, aby udělaly to samé. Pouze prostřednictvím spojených sil Komise, Evropského parlamentu a členských států může Evropa dosáhnout náročných cílů vytyčených v obnovené lisabonské agendě. Nyní je čas jim dostát.